

**Pätevyysvaatimukset: 1. kutsu esityksille Urban
Innovative Actions -toimenpiteistä**

15/12/2015 – 31/03/2016

Sisältö

1. Johdanto	4
2. Kelpuutetut viranomaiset – Hakijoiksi oikeutetut	5
3. Ensimmäisen ehdotuskutsun temaattinen kattavuus	7
4. Rahoitusperiaate.....	14
5. Hankkeen tuottaminen ja kehittäminen.....	14
5.1 Urban Innovative Actions -kumppanuus	14
5.2 Hankkeen toimenpiteet	16
5.3 Budjettilinjat ja kelpuutetut kustannukset	16
6. Hakemusprosessi	17
7. Valintaprosessi	18
7.1 Kelpoisuus- ja sallittavuustarkastukset.....	18
7.2 Strateginen arviointi	19
7.3 Operationaalinen arviointi	19
7.4 Arvioinnin pisteytysjärjestelmä	20
8. Julkinen hankinta, tarkastus ja valtionapu.....	20
9. Mistä saa apua	21
10. Tärkeät päivämäärät	21

1. Johdanto

Kuten EAKR:n 8. artiklassa¹ todetaan, EAKR voi myöntää tukea innovatiivisiin toimenpiteisiin, joissa tähdätään kaupunkialueiden kestäväan kehitykseen. Tässä puitekehyksessä Euroopan komissio on käynnistänyt Urban Innovative Actions -toimenpiteet (engl. Urban Innovative Actions, jäljempänä myös UIA) -aloitteen tarkoituksenaan identifioida ja testata uusia ratkaisuja, joissa pyritään ratkomaan ongelmia, jotka liittyvät kaupunkialueiden kestäväan kehitykseen ja jotka ovat merkityksellisiä EU:n tasolla.

Näin ollen UIA-aloitteen pääasiallinen tavoite on tarjota kaupunkiviranomaisille kaikkialla Euroopassa tilaa ja resursseja testata rohkeita ja käytännössä testaamattomia ideoita, jotka pyrkivät vastaamaan toisiinsa kytkeytyneisiin haasteisiin ja kokeilla niiden toimivuutta todellisen elämän monimutkaisissa kuvioissa. Tuettavien hankkeiden on oltava innovatiivisia, laadukkaita ja suunniteltu ja toteutettu avainasemassa olevien sidosryhmien osallistuessa toimintaan. Lisäksi edellytetään tuloskeskeisyyttä ja siirrettävyyttä.

UIA-aloitteen EAKR-budjetti on yhteensä noin 372 miljoonaa euroa.

UIA-hankkeet valitaan vuosittain vuosina 2015–2020 pidettävien tarjouskutsujen välityksellä, ja komissio esittää yhden tai useamman aiheen.

Kukin hanke voi saada enimmillään 5 miljoonan euron edestä EAKR-yhteisrahoitusta. UIA-hankkeiden budjeteille ei ole asetettu mitään kiinteää vähimmäiskokoa. Kuitenkin voi käydä niin, että pienillä hankkeilla (eli hankkeilla, joihin haetaan alle 1 miljoona euroa EAKR-varoja) on vähäisempi todennäköisyys tulla valituksi, sillä näiden hankkeiden esittäjät voivat olla vaikeuksissa pyrkiessä osoittamaan, että esitetyt toimenpiteet ovat riittäviä mittakaavoiltaan tuottaakseen merkittäviä lopputuloksia.

Hankkeen toteutuksen täytyy tapahtua viimeistään 3 vuoden kuluessa.

UIA-aloite on komission väline ja Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto hallinnoi sitä epäsuorasti. Aloitteen toteuttamiseksi komissio on asettanut Nord-Pas de Calais -alueen uskotuksi entiteetiksi. Permanent Secretariat (pysyvä sihteeristö, PS) -sihteeristö on perustettu aloitteen hallinnointia varten.

¹Euroopan aluekehitysrahaston asetusta (EU) N:o 1301/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R1301>

Nämä pätevyysvaatimukset huomioiden, uskottu entiteetti esittää kelpuutetuille viranomaisille kutsun jättää hankehakemuksensa 1. esityskutsun puitteissa. Tälle esityskutsulle on varattu 80 miljoonan euron budjetti.

Tässä asiakirjassa tuodaan esille asetetut 1. esityskutsun vaatimukset ja noudatettava prosessi. Se on tarkoitettu tutustumista varten yhdessä UIA Guidance -ohjeen ja Guidance for the Application Forms -hakemuslomakeohjeen kanssa, jotka on julkaistu UIA:n sivustolla.

2. Kelpuutetut viranomaiset – Hakijoiksi oikeutetut

Artiklassa 2 UIA² todetaan, että seuraavat viranomaiset voivat hakea tukea ryhtyäkseen toteuttamaan UIA-hankkeita:

- Mikä tahansa kaupunkiviranomainen, joka kuuluu sellaiseen paikalliseen hallintoyksikköön, joka on kaupungistumisasteensa mukaan määritelty suurkaupungiksi, kaupungiksi tai lähiöksi, ja jossa on vähintään 50 000 asukasta
- Paikallisten hallintoyksikköjen kaupunkiviranomaisten järjestö tai ryhmittymä silloin kun hallintoyksikkö on kaupungistumisasteensa mukaan määritelty suurkaupungiksi, kaupungiksi tai lähiöksi, ja jossa on vähintään 50 000 asukasta; tämä voi käsittää rajat ylittäviä järjestöjä tai ryhmittymiä, eri alueiden ja/tai eri jäsenvaltioiden muodostamia yhdistyksiä tai ryhmittymiä

Määritelmät käsitteille *paikallinen hallintoyksikkö* ja *kaupungistuminen* tuottaa Eurostat³. Erityisesti UIA-aloitteen puitteissa, käsite 'paikallinen hallintoyksikkö' viittaa demokraattisesti valittuun hallintoelimeen, joka on merkityksellinen kyseisellä kaupunkialueella (esim. kaupunginvaltuusto, kunta, jne.).

Jotta voitaisiin varmistaa asukkaiden kokonaismääristä kertovien lukuarvojen yhtenäisyys, sekä yksittäisten kaupunkiviranomaisten että kaupunkien muodostamien järjestöjen ja ryhmittymien

²UIA delegoitu asetus (EU) N:o 522/2014: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32014R0522>

³Paikallinen hallintoyksikkö -määritelmä: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Local_administrative_unit_%28LAU%29

Kaupungistumisen aste -määritelmä: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

osalta, hakijoita kehoitetaan käyttämään niitä tietoja, jotka on esitetty laskentataulukkoina, jotka Eurostat on valmistellut⁴.

Kuitenkin, koska kaikki jäsenvaltiot eivät kuvaile paikallisen hallinnon alaisia alueitaan paikallisiksi hallintoyksiköiksi, on mahdollista, että Eurostatin taulukkolaskennassa on joitakin epä johdonmukaisuuksia ja aukkoja. Näin ollen, mikäli kaupunkiviranomainen uskoo, että se kuuluu kelpuutettujen joukkoon vaikka sen tiedot eivät näy Eurostatin laskentataulukossa tai mikäli kaupunkiviranomainen kokee ko. tietojen olevan joltakin osin todellisuudesta poikkeavia, kaupunkiviranomainen voi edelleen jättää hakemuksensa. Epäselvissä tapauksissa UIA:n -sihteeristö ja kaikki asianomaiset kumppanit, mukaan lukien Eurostat, yhdessä ratkaisevat kelpuutus kysymyksen.

Sellaisten kaupunkiviranomaisten järjestöjen ja ryhmittymien luokka, joiden väestön määrä on vähintään 50 000 asukasta, voi sisältää instituutioita, joilla on organisoituneiden agglomeraatioiden⁵ oikeudellinen asema, ja jonka vuoksi ne katsotaan hallinnon tasoiksi kansallisessa lainsäädännössä (eli *Communautés d'Agglomération* Ranskassa, *Città Metropolitane* Italiassa, *Metropolitan Authorities* Britanniassa), mutta tähän luokkaan kuuluvat myös ilman oikeudellista asemaa olevat organisaatiot, jotka kyseiset kaupunkiviranomaiset ovat vapaaehtoisesti luoneet (jo entuudestaan olemassa olevina tai UIA-aloitetta varten luodut).

Niissä tapauksissa, joissa järjestöt ja ryhmittymät on tunnistettu organisoituneiksi agglomeraatioiksi, instituution (joka sisältää kaikki muut osallistuvat kaupunkiviranomaiset) katsotaan olevan kaupunkiviranomainen.

Sellaisten kaupunkiviranomaisten muodostamien järjestöjen ja/tai ryhmittymien tapauksissa, joilla ei ole organisoituneen agglomeraation oikeudellista asemaa, osallistuvia kaupunkiviranomaisia pyydetään identifioimaan yksi pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja tytärikaupunkiviranomaiset.

Aiemmat kokemukset ovat osoittaneet, että sellaisiin yksittäisiin hankkeisiin, joiden toimittajina ovat olleet sellaisten kaupunkiviranomaisten muodostamat järjestöt tai ryhmittymät, joilla ei ole ollut organisoituneen agglomeraation statusta, ja jotka ovat koostuneet useammasta kuin kolmesta kaupunkiviranomaisesta ja ilman alueellista yhtenäisyyttä, liittyy yhtenäisyyden menettämisen riski ja

⁴EUROSTAT/ Urban Audit database, Correspondance table LAU2-NUTS2010, EU28 (2012): <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

⁵Organisoituneet agglomeraatiot määritellään kaupunkiviranomaisten järjestöiksi ja ryhmittymiksi, joita edustavat poliittis-hallinnolliset instituutiot ovat delegoineet pätevydet toimintalinjojen asettamiseksi ja toteutettaviksi sen toimintalinja-alueen puitteissa, jonka Urban Innovative Actions -hanke kattaa.

mielekkäiden tulosten tuottamisen vaikeus. Näin ollen, on suositeltavaa, että niiden kaupunkiviranomaisten muodostamien järjestöjen ja/tai ryhmittymien, joilla ei ole organisoituneen agglomeraation statusta, ja jotka haluavat jättää hakemuksen, pitäisi olla yhtenäisen alueen muodostavia ja niiden tulisi rajoittaa osallistuvien kaupunkiviranomaisten lukumäärää.

Jokaisen kaupunkiviranomaisen sijaintipaikan on oltava jossakin EU:n jäsenvaltiossa.

Vain edellä luetellut viranomaiset saavat jättää hakemuslomakkeen Urban Innovative Actions -toimenpiteistä esitetyn ehdotuskutsun puitteissa.

Kaupunkiviranomainen tai järjestö/ryhmittymä voi jättää käsiteltäväksi vain yhden hanke-ehdotuksen tämän ehdotuskutsun puitteissa.

3. Ensimmäisen ehdotuskutsun temaattinen kattavuus

Komissio on päättänyt tiivistää sitä aihevalikoimaa, jonka rajoittamana kaupunkiviranomaiset voivat esittää hakemuksia UIA-aloitteen puitteissa siten, että aihevalikoima on se, mikä EU:n kaupunkien toimintaohjelmassa on määritelty.

Tarkemmin ilmaistuna, kukin UIA-ehdotuskutsu keskittyy rajoitettuun lukumäärään aiheita. 1. ehdotuskutsuun hakijoille voivat jättää käsiteltäväksi seuraaviin aiheisiin keskittyviä ehdotuksia:

- Kaupungit ja köyhyys (huomion kohteina köyhät lähiöt)
- Maahanmuuttajien ja pakolaisten kotouttaminen
- Siirtymävaihe energian tuottamisessa ja hyödyntämisessä
- Työpaikat ja taidot paikallisessa taloudessa

Kuten on jo todettu, komissio haluaa nähdä hankkeissa tuotavan esille luovia, innovatiivisia ja kestäviä ratkaisuja vastattaessa identifioituihin haasteisiin. Koska UIA haluaa toimia myös uusien ideoiden laboratoriona, komissio pyrkii edistämään kekseliästä kokeilua, jossa samalla hyödynnetään eri alojen kokemuksia. Siksi komissio välttää liiallista ohjailua niiden hanketyyppien suhteen, joita se odottaa ehdotettavan.

Lisäksi, koska nämä projektit ovat pohjimmiltaan erillisiä koetapauksia, hankkeiden valinnassa tullaan soveltamaan joustavaa tulkintaa sen suhteen, mitä EAKR voi rahoittaa osana yksittäistä UIA-hanketta.

On kuitenkin huomioitava sekin seikka, että hankkeen täytyy kokonaisuutena tukea temaattisia tavoitteita ja EAKR:n sijoitusprioriteetteja. Niin muodoin, hanke voi tarvittaessa kyetä rahoittamaan toimintaa, jota normaalisti rahoitettaisiin tavanomaisten alueellisten toimintaohjelmien puitteissa Euroopan sosiaalirahaston (ESR) kautta, edellyttäen:

1. että tietämys, jonka kokonaishanke on kehittänyt, voidaan katsoa sellaiseksi, että se käytännössä edistää EAKR:n temaattisia tavoitteita ja investointiprioriteetteja; ja
2. että hanke ei ole ylivoimaisella tavalla keskittynyt toimintaan, joka tyypillisemmin kuuluu ESR:n toimikenttään

- **Kaupungit ja köyhyys (huomion kohteina köyhät lähiöt)**

Köyhyydellä on valtavia vaikutuksia kaupungeissa – tapahtuipa tämä sen aiheuttamien kustannusten välityksellä, joita voidaan mitata menetettynä tuottavuutena ja menetettyinä panostuksina julkisten varojen kartuttamiseen, tai sen sivuvaikutuksien välityksellä, kuten kohonneena sosiaalisena jännityksenä, kohonneena huonon terveyden todennäköisyytenä ja ihmisten kohonneena taipumuksena syrjäytyä sosiaalisesti ja tilallisesti. Köyhyyteen puuttumisella on myös suora vaikutus kuntien talousarvioihin, johtuen esimerkiksi tehostetusta tukipalvelujen ja paikallisten etuisuuksien/tukien käyttämisestä köyhyyden lievittämiseksi. Ei siksi ole mikään yllätys, että sidosryhmät kaupunkitasolla, kansallisella tasolla ja Euroopan tasolla ovat identifioineet kaupunkien köyhyyden torjumisen (ja erityisesti siihen liittyvän sosiaalisen/tilallisen syrjäytymisen torjumisen) yhtenä keskeisistä prioriteeteista, joita EU:n kaupunkien toimintaohjelmassa pitäisi pyrkiä toteuttamaan.

Tämän ongelma-alueen identifiointi ja sen tärkeys eivät ole uusia asioita. On todellakin niin, että eräs Eurooppa 2020 -strategian päämääristä on saada 20 miljoonaa ihmistä turvaan köyhyyden ja/tai sosiaalisen syrjäytymisen piiristä, kun vertailuvuotena on 2010. Tästä kunnianhimoisesta päämäärästä huolimatta, tilanne on kuitenkin pahentunut talouskriisin alun jälkeen. Vuosien 2008 ja 2012 välillä köyhyyden tai sosiaalisen eristäytymisen vaarassa olevien ihmisten lukumäärä Euroopan unionin alueella lisääntyi 6,5 miljoonalla ja edusti tuolloin lähes neljännessä (24,8 %) alueen väestöstä. Vuonna 2012, joka neljäs eurooppalainen oli köyhyyden tai sosiaalisen eristäytymisen vaarassa⁶. On hyvin selvää, että tällä ihmiselämän alueella on paljon tehtävää innovatiivisia ratkaisuja kehitettäessä.

⁶EC, Sixth report on economic, social and territorial cohesion, 2014: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications?title=&themeld=0&tObjectived=ALL&typeId=14&countryId=0&periodId=0&fundId=0&policyId=0&languageCode=en&search=1

Köyhyyteen liittyy monia osatekijöitä, mm. työttömyys tai epävarmat työsuhteet, vaatimaton tulotaso/eläke ja riittämättömät sosiaaliedut, matala koulutustaso, terveyteen liittyvä eriarvoisuus, korkeat asumiskustannukset/keho asumisen laatu ja sijainti, esteet laadukkaista palveluista, lastenhoidosta ja koulutuksesta nauttimisessa, epätyytyttävä palvelujen tarjonta, korkeat/kohoavat kotitalouskustannukset (esim. ruoka-, energia-, liikennekulut), yhden henkilön talouksien / yksinhuoltajien määrän lisääntyminen, syrjintä ja alhainen osallistumistaso paikallisen yhteisön ja laajemman yhteiskunnan elämään. Näillä tekijöillä on taipumuksena yhdistyä muihin tekijöihin ja siten aikaan saada köyhyyden noidankehä, joka on rakenteellinen ja silminnähtävästi keskittynyt moniin EU-alueen kaupunkeihin ja lähiöihin. Tämä näkökohta on erityisen tärkeä: köyhyys ei ainoastaan pahenna yksilöiden ja ihmisryhmien välisiä sosiaalisia eroja... se myös vaikuttaa merkittävin tavoin siihen, miten kaupungit määrittelevät alueensa ja vyöhykkeensä. Kun köyhyys lisääntyy, niin lisääntyy myös riski siitä, että kaupunkien köyhät hakeutuvat entistä enemmän kaupunkien köyhimmille alueille, joille on ominaista sosiaalinen syrjäytyminen, leimaantuminen, alentunut liikkuvuus (johon liittyy myös alentunut joukkoliikenteen tarjonta), heikentynyt luottokelpoisuus, huonot asunnot, ja ympäristön rappeutumisen lisäksi julkisten varojen ohjautuminen muualle kuin näiden alueiden kunnostamiseen.

Saadakseen aikaan todellista muutosta parempaan suuntaan kaupunkien köyhyydessä komissio toivoo näkevänsä hankkeita, joissa esitetään innovatiivisia ratkaisuja, erityisesti koskien niitä perusasioita, jotka lisäävät syklistä köyhyyttä kurjistuneilla alueilla. Komissio haluaa nähdä hankkeita, joissa paneudutaan merkittävien syytekijöiden keskinäisiin kytkentöihin, joissa yhdistetään ihmisiä ja paikkakohtaisia lähestymistapoja tavoitteena identifioida ja toteuttaa kestäviä ratkaisuja, jotka murtavat sosiaalisen ja tilallisen polarisaatioilmiön.

- **Maahanmuuttajien ja pakolaisten kotouttaminen**

Maailmanlaajuisen kaupungistumisen keskeisiä tekijöitä ajatellen, muuttoliike on yksi tärkeimmistä, yhdessä syntyvyyden ja elin-ikäodotteen kanssa. Monien kaupunkien kohdalla muuttoliike saattaa jopa olla tärkein tekijä. Hyvin laadittu maahanmuuttopolitiikka on tehokkaan kaupunkirakentamisen olennainen osa. On kuitenkin niin, että maahanmuuttopolitiikka onnistuu vain, jos sen tukena on tehokkaita osallistamiskäytäntöjä, jotka palvelujen ja mahdollisuuksien tarjoamisen kautta varmistavat pitkän aikavälin maahanmuuttajien kotouttamisen kaupunkien rakenteeseen.

Kaupungit ovat epäilemättä tämän tilanteen etualalla, sillä ne ovat usein maahanmuuttajien ensimmäinen pysähtymispiste niiden tarjoamien palvelujen ja infrastruktuurin tason ja laadun johdosta. Näin kaupungit usein joutuvat vaikeaan, monimutkaiseen ja pitkäaikaiseen prosessiin kotouttamisen ja keskinäisen luottamuksen edistämiseksi. Mikäli tämä yhdentyminen kaupunkien rakenteeseen hoidetaan huonosti, se voi johtaa useisiin ongelmiin ja tehottomiin ratkaisuihin, jotka täysin epäonnistuvat perustarpeiden tyydyttämisessä, ja tuloksena on tilanteita, joissa maahanmuuttajat syrjäytyvät työmarkkinoilta, asuntomarkkinoilta, terveys- ja koulutuspalveluista jne. Tämä on erityisen todennäköistä, kun kaupungit joutuvat sopeutumaan melko suuriin ja äkillisiin väestön liikkeisiin, jotka aiheuttavat äkillistä painetta kaupunkien palvelujen tuotannolle.

Vaikka monet kaupunkiviranomaiset Euroopan unionin eri jäsenvaltioissa ovatkin sopeutuneet realiteetteihin ja soveltavat sellaisia toimintalinjoja, joita tarvitaan maahanmuuttajien ja pakolaisten onnistuneessa osallistamisessa, EAKR:n kannalta on olemassa monia toimenpiteitä, joilla pystytään tukemaan näiden ihmisten tehokasta kotouttamista, esim.

- investoinnit sosiaaliseen ja terveydenhuollon infrastruktuuriin: yhteisöpohjaiseen sosiaalihuoltoon, kulttuurikeskuksiin, suojamajoitukseen ja perusterveydenhoitopalveluihin jne.
- sijoitukset koulutuksen infrastruktuuriin: lastentarhoihin, kouluihin, ammattikouluihin jne.
- kaupunkien uudistaminen: niiden alueiden fyysinen ja sosiaalinen uudistaminen, joilla on erityisen paljon maahanmuuttajia/pakolaisia keskittyvät
- asuntoinfrastruktuuri: sosiaalisin perustein toteutettava asuntojen järjestäminen.

Kuten aikaisemmin on todettu, UIA-hankkeet tulevat pohjimmiltaan olemaan erillisiä testitapauksia, ja on tiedossa, että edellä mainittujen investointityyppien tehokkuus riippuu niiden koordinoinnista sosiaalisen integraation ja työmarkkinatoimien kanssa (mm. koulutus, kielikurssit, neuvonta, valmennus, ammatillinen koulutus ja työllistämistoimenpiteet). - Siksi joustavaa tulkintaa tullaan soveltamaan sen suhteen, mitä EAKR voi rahoittaa osana yksittäistä UIA-hanketta, sillä edellytyksellä, että hankkeen kokonaisuutena voidaan katsoa tukevan EAKR:n temaattisia tavoitteita ja investointiprioriteetteja.

- **Siirtymävaihe energian tuottamisessa ja hyödyntämisessä**

Siirtymävaihe energian tuottamisessa ja hyödyntämisessä voidaan ehkä parhaiten määritellä siirtymisenä pois järjestelmästä, jota hallitsee äärellinen energia (etupäässä fossiileista

energiamuodoista koostuva), järjestelmään⁷, jossa käytetään pääosaa uusiutuvista energialähteistä ja jossa myös maksimoidaan tehostetun energian hyödyntämisen mahdollisuudet ja energian kysynnän parempi hallinta. Kuten monien muidenkin haasteiden kohdalla, kaupunkialueet ovat paikkoja, joissa voidaan saavuttaa suurin edistyminen energian tuottamisen ja hyödyntämisen siirtymävaiheessa. Sillä, miten kaupungit kasvavat ja toimivat, on valtava vaikutus energian kysyntään, sillä niiden osuus vaihtelee välillä 60 - 80 % globaalista energiankulutuksesta, ja niiden osuus CO₂-päästöistä on samaa suuruusluokkaa.

Tämä on ratkaisevan tärkeä kysymys Euroopan unionille. Korkea energiatehokkuuden taso on hyödyksi toimitusvarmuudelle, kestäväydelle, kohtuuhintaisuudelle, kotitalouksille ja teollisuudelle ja EU:n talouden kilpailukyvyllä. On todellakin niin, että tämä on yksi EU:n energia- ja ilmastopolitiikan keskeisistä tavoitteista siten kuin asia on selostettu hiljattain julkaistussa Energy Union Communication -tiedonannossa, 2014 European Energy Security Strategy -strategiassa ja Energy Efficiency Communication -tiedonannossa.

Kaupungit ovat jo vuosikausia edistäneet paikallisia aloitteita ja hankkeita, joiden aiheina on kestävä energia, ja kaupungit ovat olleet edelläkävijöiden joukossa johtamassa energian tuottamisen ja hyödyntämisen siirtymävaihetta, jossa näkökulmana on tehokas ja turvattu energiantuotanto. UIA pyrkii osaltaan nopeuttamaan tätä siirtymävaihetta. Ohjailematta jätettävien hankkeiden tyyppejä, kaupunkiviranomaisten on kuitenkin hyvä olla perillä eräistä keskeisistä elementeistä hankkeita laatiessaan. Tässä joitakin huomionarvoisia seikkoja:

- uusiutuvan energian tuotannon lisääminen paikallisella tasolla ja energian jakelun parantaminen
- energiatehokkaat kunnostusasennusratkaisut – rakennukset kuluttavat noin 40 % loppuenergiasta Euroopan unionissa, ja näin rakennukset muodostavat merkittävimmät ja kannattavimmat parannusten kohteet
- energiatehokkuustoimenpiteet, joissa päämääränä on minimoida polttoaineköyhyys ja sen seuraukset (esim. heikko terveys, lasten köyhyys, koulutuksellinen alisuorittaminen)
- vähähiilisten teknologioiden lisääntyvä käyttöönotto
- energiatehokkuutta ja älykästä energiahallintaa tukevat ratkaisut julkisessa infrastruktuurissa ja asuntosektorilla

⁷Energy Cities, 30 Energy Cities' proposals for the energy transition of cities and towns, 2014: http://www.energy-cities.eu/IMG/pdf/cahier_short_jan2014_en.pdf

- lämmitys- ja viilentämisenergian kysynnän hillitseminen ja innovatiivisten, luontoon pohjautuvien ratkaisujen käyttöönotto rakennusten ja lähiöiden lämmityksessä/viilentämisessä
- ei-teknologisten esteiden pois raivaaminen, eli käyttäytymismuutosten tukeminen kestävämpien valintojen suuntaan ja energiankysynnän alentaminen

Edellä kuvailluista toimenpiteistä käy selvästi ilmi, että 'siirtymävaihe energian tuottamisessa ja hyödyntämisessä' käsittää teknologiset, yhteiskunnalliset, kulttuuriset, taloudelliset ja ympäristöön liittyvät näkökohdat, ja kaikesta tästä seuraa, että kyse on myös yksilöiden ja yhteisöjen aktiivisemmasta osallistumisesta. Samalla kun kaupunkiviranomaisten olisi hyvä kokeilla rohkeita ideoita, heidän tulisi myös pyrkiä saamaan kaupunkilaiset osallistumaan ja kertoa heille asioista, ei vähiten siksi, että varmistetaan varhaisen vaiheen hankinnat ennen teknisiä ratkaisuja, joilla näkymiä pyritään kohentamaan.

- **Työpaikat ja taidot paikallisessa taloudessa**

EU:n kaupunkien toimintaohjelmasta keskusteltaessa työllistäminen nostettiin esille kerta toisensa jälkeen yhtenä Euroopan unionin, jäsenvaltioiden, kaupunkien ja kansalaisten tärkeimmistä prioriteeteista. Tämä ei ole yllättävää, kun otetaan huomioon, että samalla kun työttömyystaso on laskenut viime vuosina, syyskuussa 2015 EU:n alueella oli 22,6 miljoonaa työtöntä, ja monet heistä kuuluivat ikäryhmiin, jotka normaalioloissa ovat tuotteliaimpia ja osallistuvat terveen ja vauraan yhteiskunnan toimintaan.

Kuten muidenkin aihealueiden kohdalla, kaupungit ovat ainutlaatuisessa asemassa vastaamaan tähän haasteeseen, koska kaupunkiviranomaiset tekevät päätöksiä, jotka ovat lähimpänä useimpia kansalaisia. Kun Euroopan unioni vähitellen siirtyy pois talouskriisistä, olisi syytä muistaa, että yli kaksi kolmasosaa Euroopan unionin työvoimasta asuu kaupungeissa, ja että kaupunkien muodostamat agglomeraatiot toimivat pääasiallisina voimatekijöinä innovaatiolle, kilpailukyvyille ja talouskasvulle kaikkialla Euroopassa. Siksi kaupungeilla on keskeinen rooli toimivien olosuhteiden luomisessa ja tukemisessa innovatiivisille investoinneille, jotka synnyttävät lisää ja parempia työpaikkoja.

Vielä kerran todettakoon, että vaikka niitä hankkeita, joita odotetaan ehdotettavan, ei ole tarkoituskaan määritellä yksityiskohtaisesti, on hyödyllistä tutustua URBACT-raporttiin "More jobs:

better cities”⁸ (suom. Enemmän työpaikkoja, parempia kaupunkeja) ja hakea siitä inspiraatioon, sillä raportissa esitellään joitakin niistä askeleista, joita kaupunkiviranomaiset voivat ottaa stimuloidakseen kasvua ja työpaikkoja. Tässä joitakin huomionarvoisia esimerkkejä:

- paikallisten toimitusketjujen vahvistaminen keinona auttaa paikallista taloutta hyötymään paikallisista markkinoista ja aktiivisen roolin omaksuminen muodostettaessa yhteyksiä paikallisten yritysten, niiden sidosryhmien ja sekä paikallisten ja laajemmallekin ulottuvien markkinointimahdollisuuksien välillä
- toimenpiteet sen edistämiseksi, että kysyntä voitaisiin maksimoida ja edistää paikallisten PK-yritysten yhteyksiä laajemmille markkinoille
- tuetaan olemassa olevia PK-yrityksiä ja identifioidaan niiden keskeiset haasteet ja tarjotaan innovatiivisia ratkaisuja
- luodaan liiketoimintaa edistävä ympäristö, toimitaan yhteistyössä liikemaailman kanssa ja rakennetaan siltoja toisiaan täydentävien yritysten välille (eli ns. kehätalous, jäte yhdestä prosessista on toisen prosessin raaka-aine...)
- kehitetään entistä parempaa yrittäjämielistä kulttuuria ja edistetään uusien yritysten ja sosiaalisten yritysten syntyä edistämällä suotuisia paikallisia ekosysteemejä, mm. yrityshautomoja
- suositaan runsaasti työllistäviä aloja kuten vihertaloutta, terveydenhoitoalaa, ICT jne.

Jotta talouskasvusta saataisiin kaikki mahdolliset edut irti, komissio toteaa, että kaupunkien on varmistettava hyvä suhde kysynnän (tarjolla olevat työpaikat) ja tarjonnan (työpaikkoja haluavat ihmiset) välillä paikallisilla työmarkkinoilla. Taitotasojen päivittäminen ja parempi työmarkkinoiden tarpeiden ennakointikyky ovat välttämättömiä; ihmisillä pitää olla oikeat taidot, mikäli kilpailukykyinen työnantaja voi tarjota pitkäaikaista työsuhdetta. Elementtejä, joita kaupungit voivat harkita toimenpiteitä suunnitellessaan: toiminta oppilaitosten kanssa, jotta opetus saadaan vastaamaan jatkuvasti kehittyvien työmarkkinoiden tarpeita, taitoihin kohdistuvien tarpeiden stimuloiminen, yhteistyön harjoittaminen työnantajien kanssa, jotta voidaan varmistaa, että tarvittavat taidot ovat tiedossa etukäteen.

Kuten edellä on todettu, ja koska UIA-hankkeet tulevat pohjimmiltaan olemaan erillisiä testitapauksia, tullaan joustavaa tulkintaa käyttämään päätettäessä, mitä EAKR voi rahoittaa osana yksittäistä UIA-

⁸More Jobs : Better Cities, Urbact report 2013: <http://urbact.eu/more-jobs-better-cities-framework-city-action-jobs>

hanketta sillä edellytyksellä, että hanke kokonaisuutena voidaan nähdä tehokkaasti edistävän EAKR:n temaattisia tavoitteita ja investointiprioriteetteja; ja että hanke ei ylivoimaisesti keskity toimintaan, joka kuuluu enemmän ESR:n piiriin.

4. Rahoitusperiaate

UIA-aloite noudattaa "kokonaiskustannukset"-periaatetta. Hanke voi saada enimmillään 80 % kelpuutetuista kustannuksista EAKR:n yhteisrahoituksena. Jokaisen EAKR saavan kumppanin on turvattava julkinen tai yksityinen panostus saadakseen budjettinsa valmiiksi (ainakin 20 %) joko omista varoistaan tai muista lähteistä. Haluamme kannustaa siihen, että pääosa panostuksista tulisi julkisista lähteistä.

UIA-maksusuunnitelma perustuu pääasiallisesti etukäteen suoritettuun EAKR-maksuun:

- Ensimmäinen EAKR-ennakkomaksu, joka vastaa 50 % EAKR-avustuksesta, maksetaan kaupunkiviranomaiselle, kun tukipalkkiosopimus on allekirjoitettu
- Toinen EAKR-ennakkomaksu, joka vastaa 30 % EAKR-avustuksesta, maksetaan kaupunkiviranomaisille sen jälkeen kun välivaiheen kehitysraportti, joka sisältää tarkastetut hankekustannukset, on jätetty ja hyväksytty
- Kolmas EAKR-maksu maksetaan lopullisen kehitysraportin, joka myös sisältää tarkastetut hankekustannukset, tultua hyväksytyksi
- Lopullinen EAKR-maksu suoritetaan sen jälkeen, kun hankkeen lopullinen laadullinen raportti on jätetty ja hyväksytty

Yksityiskohtaista tietoa rahoitusperiaatteesta UIA-hankkeiden osalta löytyy UIA Guidance -asiakirjan kohdassa 1.7.

5. Hankkeen tuottaminen ja kehittäminen

5.1 Urban Innovative Actions -kumppanuus

UIA-hankkeiden osalta kaupunkiviranomaisten odotetaan perustavan vankkoja paikallisia kumppanuuksia, jotka koostuvat tarkoituksenmukaisesta kumppanivalikoimasta. Kaikkien kumppanien täytyy olla EU:sta lähtöisin. Kumppanuudella voi olla seuraavanlainen koostumus:

- **Kaupunkiviranomainen:** UIA-aloite toimii siten, että sen perustana on kaupunkiviranomainen, joka on vastuussa koko projektin kokonaistoteutuksesta ja -hallinnosta.

Huom.!

- Niiden järjestöjen ja ryhmittymien tapauksissa, jotka on tunnistettu organisoituneiksi agglomeraatioiksi, instituutioksi, mukaan lukien kaikki muut osallistuvat kaupunkiviranomaiset, UIA-hankkeen puitteissa katsotaan kaupunkiviranomainen

- Sellaisten kaupunkiviranomaisten muodostamien järjestöjen ja/tai ryhmittymien tapauksissa, joilla ei ole organisoituneen agglomeraation oikeudellista asemaa, osallistuvia kaupunkiviranomaisia pyydetään identifioimaan yksi pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja tytärkaupunkiviranomaiset. Tarkemmin ilmaistuna:
 - Pääasiallinen kaupunkiviranomainen on vastuussa koko hankkeen kokonaistoteutuksesta ja -hallinnosta, ja se kantaa kaiken rahoituksellisen ja juridisen vastuun uskottuun viranomaiseen nähden

 - Tytärkaupunkiviranomaiset ovat vastuussa tiettyjen toimenpiteiden toteutuksesta ja niihin liittyvien tuotteiden/tuotosten tuotannosta. Tytärkaupunkiviranomaisille myönnetään osuus hankebudjetista ja niiden on ilmoitettava aiheutuneet kustannuksensa toimenpiteiden toimitusta varten.

- **Toimituskumppanit:** instituutiot, virastot, organisaatiot, yksityissektorin kumppanit, järjestöt, joilla on aktiivinen rooli hankkeen toteutuksessa. Toimituskumppanit ovat vastuussa tiettyjen toimenpiteiden toimituksesta ja tuotteiden/tuotosten tuotannosta. On syytä huomioida, että vain organisaatiot, joilla on oikeushenkilöllisyys, ovat oikeutettuja osallistumaan hankkeen muodollisina kumppaneina. Ne konsultointiyhtyritykset, joiden ensisijaisena tavoitteena on eurooppalaisten hankkeiden kehittäminen ja hallinnointi, eivät ole oikeutettuja osallistumaan hankkeisiin muodollisina kumppaneina.

Laajempi sidosryhmien ryhmä olisi myös saatava osallistumaan hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen. Ryhmään voi kuulua instituutioita, virastoja, organisaatioita ja järjestöjä. Näillä ei tule olemaan välitöntä roolia, mutta niitä pidetään merkityksellisinä sen varmistamisessa, että toteutus tapahtuu jouhevasti ja tehokkaasta ja että vastuu hankkeesta tulee jaetuksi.

Toimituskumppanit ja mikä tahansa muu organisaatio, joka kuuluu laajempaan sidosryhmien ryhmään, eivät voi jättää hanke-ehdotusta tämän ehdotuskutsun puitteissa.

Yksityiskohtaista tietoa kaupunkiviranomaisten ja toimituskumppanien (sekä mahdollisten tytärikaupunkiviranomaisten) rooleista ja vastuista löytyy UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 2.1.

5.2 Hankkeen toimenpiteet

UIA-hankkeiden puitteissa tapahtuvat toimenpiteet on perustettava työpaketteihin ja niiden on tuettava yhtä tai useampaa EAKR:n temaattista tavoitetta sekä EAKR:n investointiprioriteettia siten kuin nämä on tuotu esille ERI-rahastojen artiklan 9 CPR⁹ ensimmäisessä kappaleessa ja EAKR:n artiklassa 5.

Kullakin hankkeella on tehtävänsä asetettu UIA-asiantuntija:

- joka neuvoo ja opastaa toimenpiteen substanssiasioissa, erityisesti innovatiivisen sisällön suhteen
- joka auttaa dokumentoinnin ja tuotosten kehittämisessä, joilla pyritään sieppaamaan kokemustietoa ja tiedottamaan siitä ja hyvistä käytännöistä yms. laajalle yleisölle
- joka varmistaa, että toimenpide pysyy suunnassaan ja vastaa alkuperäistä ehdotusta

UIA-asiantuntijoiden aiheuttamat kustannukset (myös matkustus- ja majoituskustannukset) katetaan UIA-aloitteen taholta.

Lisätietoa UIA-asiantuntijoiden roolista ja tehtävistä on UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 1.5.

5.3 Budjettilinjat ja kelpuutetut kustannukset

Kaikki UIA-hankkeiden toteutukseen liittyvät kustannukset ovat UIA Guidance -asiakirjan mukaan kelpuutettuja kustannuksia, ja ne budjetoidaan asianmukaisille budjettilinjoille:

- Henkilöstö
- Toimisto- ja hallinnointirutiinit
- Matkustus ja majoitus

⁹Common Provision Regulation (EU) No 1303/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>

- Ulkopuolisten asiantuntemus ja palvelut
- Kalusto
- Infrastrukturi ja rakennustyöt

6. Hakemusprosessi

Hakemuspaketin koostumus UIA-hankkeiden 1. ehdotuskutsua varten on seuraavanlainen:

- nämä pätevyysvaatimukset (saatavilla kaikilla EU-kielillä)
- alustava versio hakemuslomakkeesta ja vahvistussivusta ja opastus (saatavilla kaikilla EU:n kielillä)

Lisäksi UIA Guidance -asiakirjaan (joka on saatavissa vain englanniksi) on perehdyttävä laajasti kysymyksissä, jotka liittyvät aloitteen kaikkia koskeviin sääntöihin.

Dokumentointi kokonaisuudessaan on saatavilla UIA:n sivustolla.

Hakemusprosessi on 100 %:sti paperiton, koska hakemus jätetään sähköisesti UIA:n Electronic Exchange Platform (EEP) -alustan välityksellä. **Hakemus koostuu hakemuslomakkeesta ja skannatusta vahvistussivusta.** Näiden luomista ja jättämistä varten oleva EEP-linkki sijaitsee mainittujen asiakirjojen yhteydessä UIA:n sivustolla. EEP-alusta on käytettävissä hakemuksen ja vahvistussivun jättämistä varten viimeistään kuukautta ennen määräpäivää.

On erittäin suotavaa, että hakijat täyttävät hakemuslomakkeen selkeää englannin kieltä käyttäen, mutta hakijat voivat täyttää sen myös jotakin muuta EU:n virallista kieltä käyttäen. On syytä panna merkille, että hakemuslomakkeiden strateginen ja operationaalinen arviointi tehdään englanninkielisen version pohjalta (muilla virallisilla EU-kielillä jätetyt hakemukset käännetään englanniksi Permanent Secretariat (PS) -sihteeristön palkkaaman ulkoisen palveluntuottajan toimesta). Käännöksen laatua ei taata.

Lopullinen määräpäivä hakemuslomakkeen ja vahvistussivun jättämiselle on 31/03/2016, 14h00 CET.

7. Valintaprosessi

Hakemusten jättämisen jälkeen kukin hakemus siirtyy valintaprosessiin, joka etenee seuraavasti:

1. Kelpoisuus- ja sallittavuustarkastukset
2. Strateginen arviointi
3. Operationaalinen arviointi

7.1 Kelpoisuus- ja sallittavuustarkastukset

Kutsussa asetetun määräpäivän jälkeen arviointi käynnistyy ja kohdistuu saatujen hakemusten ja niiden liitteiden vaatimustenmukaisuuden toteamiseen, mikä tehdään muodollisiin kelpoisuus- ja sallittavuuskriteereihin vertaamalla. Näissä kriteereissä on kyse niistä teknisistä vähimmäisvaatimuksista, joita sovelletaan ehdoitta kaikkiin ehdotuksiin. Kelpoisuus- ja sallittavuustarkastukset koostuvat seuraavista elementeistä:

Kelpoisuus

1. hakemuslomake on jätetty sähköisesti käsiteltäväksi EEP-alustan kautta ennen ehdotuskutsun pätevyysvaatimuksissa mainitun määräajan päättymistä
2. hakemuslomakkeen jokainen kohta on täytetty
3. hakija on paikallisen hallintoyksikön kaupunkiviranomainen, joka paikallinen hallintoyksikkö on kaupungistumisasteen mukaisesti määritelty suurkaupungiksi, kaupungiksi tai lähiöksi ja ko. alueen väestömäärä on vähintään 50 000 asukasta

TAI

- hakija on paikallisten hallintoyksikköjen kaupunkiviranomaisten muodostama järjestö tai ryhmittymä, ja kyseiset paikalliset hallintoyksiköt on kaupungistumisasteen mukaisesti määritelty suurkaupungiksi, kaupungiksi tai lähiöksi ja niiden väestömäärä on vähintään 50 000 asukasta
4. (tarvittaessa) mikäli kyse on järjestöstä tai ryhmittymästä, jolta puuttuu organisoituneen agglomeraation status, hakemuksen esittävät pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja tytärkaupunkiviranomaiset
 5. aikarajoja kunnioitetaan: hankkeen päättymispäivämäärän täytyy noudattaa kutsun ja UIA-aloitteen vaatimuksia
 6. kunnioitetaan enimmäisbudjettivaatimuksia ja yhteisrahoitusperiaatetta

Sallittavuus

1. allekirjoitettu vahvistussivu on lähetettävä EEP-järjestelmän kautta ja sen on oltava liitettynä hakemuslomakkeeseen ennen kutsun määräajan päättymistä.

mikäli kaikkia em. vaatimuksia ei noudateta, hakemus ei etene arviointiprosessissa.

7.2 Strateginen arviointi

Kelpuutetuiksi ja luvallisiksi todetut hakemukset joutuvat seuraavaksi ulkopuolisten asiantuntijoiden suorittaman strategisen arvioinnin kohteiksi. Strategisen arvioinnin paino on 80 % hankkeen kokonaisarviointista ja koostuu seuraavista kriteereistä:

- innovatiivisuus (paino 40 %) – missä määrin hakija pystyy osoittamaan, että hanke-ehdotus on uusi ja että sillä on selkeä mahdollisuus tuottaa lisäarvo
- kumppanuus (paino 15 %) – missä määrin keskeisten sidosryhmien osallistaminen on merkityksellistä hankkeen toteutuksen kannalta
- mitattavuus (paino 15 %) – missä määrin hanke tuottaa mitattavissa olevia tuloksia
- siirrettävyys (paino 10 %) - missä määrin hanke on siirrettävissä toisille kaupunkialueille eri puolilla Eurooppaa

Kuhunkin kriteeriin liittyvät ilmoitetut kysymykset on esitetty UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 3.2.2.

Strategisen arvioinnin seurauksena ulkopuolisten asiantuntijoiden paneeli esittää arvionsa hakemuksista ja asettaa ne arvojärjestykseen. Noudattaen komission ohjetta tietyn kynnyksen ylittävät hakemukset etenevät operationaalisen arviointiin.

Hakijoille ilmoitetaan päätöksistä strategisen arviointiprosessin päätyttyä.

7.3 Operationaalinen arviointi

PS-sihteeristö toteuttaa operationaalisen arvioinnin, ja tämän arvioinnin paino on 20 % hankkeen kokonaisarviointista.

Operationaalisen arvioinnin päätavoitteena on arvioida ehdotuksen laatu (mukaan lukien perusteet hankkeelle, työsuunnitelman toteutettavuus, johdonmukaisuus ja yhtenäisyydelle, ehdotettujen

hallintorakenteiden laatu, budjetin yhtenäisyys ja suhteellisuus, ehdotettujen viestintätoimenpiteiden laatu).

Ilmoitetut "Laatu"-kriteerin arviointikysymykset on esitetty UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 3.2.3.

Operaationaalisen arvioinnin jälkeen uskotusta entiteetistä ja komissiosta koostuva valintakomitea kokoontuu tehdäkseen lopullisen valinnan. Komissio laatii lopullisen sopimuksen valittavista hankkeista. Hakijoille ilmoitetaan päätöksestä operationaalisen arviointiprosessin päätyttyä.

7.4 Arvioinnin pisteytysjärjestelmä

Kustakin painotetusta kriteeristä annetaan 1-5 pistettä, ja näistä muodostuu hankekohtainen keskimääräinen pistetulos.

Yksityiskohtaiset tiedot arvioinnin pisteytysjärjestelmästä on esitetty UIA Guidance -asiakirjan kappaleessa 3.2.4.

8. Julkinen hankinta, tarkastus ja valtionapu

Asianmukaisen julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön mukaisen sopimuksetekijäviranomaisen-määrittelmän täyttävien kumppaneiden täytyy kunnioittaa sovellettavia julkisten hankintojen sääntöjä.

Hankkeen ilmoittamat kustannukset on tarkistutettava itsenäisellä tilintarkastajalla. Itsenäisen tilintarkastuslausunnon on katettava ilmoitettujen kustannusten laillisuus ja säännöstenmukaisuus, tuotteiden ja palvelujen toimitus, ilmoitettujen kustannusten todenperäisyys ja se, että kustannukset ja toimenpiteet noudattavat yhteisön sääntöjä ja kansallisia sääntöjä.

Hyväksytyissä hankkeissa on noudatettava valtionavun sääntöjä. Valtionavuksi katsotaan kaikki sellainen apu, joka myönnetään valintapohjaisesti kansallisten julkistenviranomaisten toimesta. Siksi UIA-aloitteen kautta rahoitettujen hankkeiden taloudellisissa toiminnoissa (eli tavaroiden tai palvelujen tarjoamisessa markkinoilla) on noudatettava valtionapusääntöjä. Mikäli valtionaputoimintoja identifioidaan, hankkeissa on huomioitava, että tiettyjä rajoituksia saatetaan soveltaa.

Yksityiskohtaiset tiedot julkisista hankinnoista ja valtionavusta on esitetty UIA Guidance -asiakirjan kappaleissa 4.5.7 ja 4.5.8.

9. Mistä saa apua

PS-sihteeristön henkilökunta on valmis auttamaan hakijoita kaikissa teknisissä kysymyksissä ehdotuskutsuajanjakson aikana. Yhteystiedot on esitetty UIA:n sivustolla.

Lisäksi PS järjestää neljä seminaaria hakijoilla kaupungeissa, jotka sijaitsevat Itä-, Länsi-, Pohjois- ja Etelä-Euroopassa. Näiden seminaarien päivämäärät ja pitopaikat on mainittu UIA-sivuston kohdassa "Events".

10. Tärkeät päivämäärät

- 15/12/2015 – 1. ehdotuskutsu käynnistetään
- 31/03/2016 – Ilmoitettu määräaika, johon mennessä hakemuslomakkeet on jätettävä
- 10/2016 – Ilmoitettu päivämäärä lopullisille hankkeiden hyväksymispäätöksille
- 10/2016 – Ilmoitettu aloituspäivämäärä hyväksytyille hankkeille

Odotamme innolla hanke-ehdotuksianne!